

Q: Budú môcť poskytovať služby kryptoaktív platobné a/alebo EMI inštitúcie na základe svojich licencií?

A: Článok 60 nariadenia MiCA uvádza taxatívny výpočet dohliadaných subjektov finančného trhu, ktoré môžu na základe svojich povolení poskytovať služby kryptoaktív. Predpokladom pre takúto činnosť je notifikovanie Národnej banky Slovenska podľa rovnakého článku nariadenia MiCA. Iné dohliadané subjekty než tie, ktoré sú uvedené v článku 60 nariadenia MiCA nemôžu poskytovať služby kryptoaktív na základe svojich povolení. V týchto prípadoch však môžu tieto subjekty žiadať o udelenie povolenia na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív, ak tomu nebránia právne predpisy upravujúce ich činnosť.

Inštitúcia elektronických peňazí (EMI inštitúcia), je v zmysle článku 60 ods. 4 nariadenia MiCA oprávnená (po notifikovaní Národnej banky Slovenska) poskytovať úschovu a správu kryptoaktív v mene klientov a služby prevodu kryptoaktív v mene klientov, pokiaľ ide o tokeny elektronických peňazí, ktoré emituje. Inštitúcia elektronických peňazí na základe svojho povolenia na vydávanie elektronických peňazí nie je oprávnená poskytovať iné služby kryptoaktív, ani uvedené služby kryptoaktív voči iným kryptoaktívam, ako tie, ktoré sme uviedli vyššie v zmysle článku 60 ods. 4 nariadenia MiCA. Platobná inštitúcia nie je oprávnená na základe svojho povolenia na poskytovanie platobných služieb poskytovať služby kryptoaktív.

Q: Môže entita, ktorá drží licenciu CASP, neskôr požiadať napríklad aj o iný typ licencie, ako je E-money a mať dve licencie?

A: Právna úprava v sektore kryptoaktív vo všeobecnosti nebráni poskytovateľom služieb kryptoaktív žiadať o povolenie a vykonávať činnosť iných dohliadaných subjektov finančného trhu. Z hľadiska súbehu povolení na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív a inštitúcie elektronických peňazí je však vhodné poukázať na možnosť inštitúcie elektronických peňazí v zmysle článku 60 ods. 4 nariadenia MiCA poskytovať úschovu a správu kryptoaktív v mene klientov a služby prevodu kryptoaktív v mene klientov, pokiaľ ide o tokeny elektronických peňazí, ktoré emituje, a to na základe notifikácie Národnej banky Slovenska (t. j. bez potreby žiadať o povolenie na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív).

Q: Pre splnenie kapitálových požiadaviek pre CASP je potrebné, môže byť pôvod tohto kapitálu aj z predaja utility/security tokenu, ak bolo vykonané KYC/AML pri každom investorovi?

A: Vlastný kapitál prostredníctvom ktorého sú splnené prudenciálne záruky poskytovateľa služieb kryptoaktív môže mať rôzny pôvod. V každom prípade je však pôvod tohto kapitálu skúmaný až po zdroj jeho vzniku. Bez poznania konkrétnych práv alebo hodnoty, ktorá je vyjadrená prostredníctvom utility/security tokenu však nie je možné na túto otázku jednoznačne odpovedať. V prípade, ak utility/security token zjavne nepredstavuje hodnotu za ktorú bol odpredaný, jeho predaj nemusí byť považovaný za zdroj vzniku vlastného kapitálu prostredníctvom ktorého majú byť splnené prudenciálne záruky žiadateľa.

Q: Akou formou a v akej frekvencii bude vykonávaný dohľad nad CASP? Do akej miery bude tento proces administratívne náročný pre CASP?

A: Dohľad nad poskytovateľmi služieb kryptoaktív bude pozostávať z dohľadu na mieste a dohľadu na diaľku. Dohľad na mieste nebude vykonávaný pravidelne a bude zameraný najmä na overenie, či je činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív v súlade s nariadeniami MiCA, DORA, TFR a pravidlami ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu. Súčasťou povinností poskytovateľov služieb kryptoaktív bude predkladanie pravidelných hlásení Národnej banke Slovenska (ako napríklad finančné výkazy, výkazy týkajúce sa služieb kryptoaktív, prudenciálnych požiadaviek a iných informácií na kvartálnej a menej častej frekvencii), ktoré budú upravené opatrením. Dohľad na diaľku bude pozostávať z analýzy týchto hlásení. Frekvencia dohľadu na diaľku tak v prevažnej miere závisí od frekvencie jednotlivých hlásení. Informácie k tejto téme sú uvedené a priebežne aktualizované na [webovej stránke Národnej banky Slovenska](#).

Q: Aké budú pravidlá pre investičné produkty? Môže CASP poskytovať na svojej platforme prístup k tokenizovaným cenným papierom, ETFs atď., ak sú vydané treťou stranou?

A: Nariadenie MiCA sa nevzťahuje na kryptoaktíva, ktoré sú finančnými nástrojmi. Na takéto kryptoaktíva sa vzťahuje právna úprava finančných nástrojov. Pokiaľ má poskytovateľ služieb kryptoaktív v záujme ponúkať na svojej platforme či už tokenizované alebo tradičné finančné nástroje, potrebuje na takúto činnosť dodatočné povolenie od Národnej banky Slovenska na poskytovanie investičných služieb (obchodník s cennými papiermi) podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

Nariadenie MiCA v článku 60 stanovuje, že obchodníci s cennými papiermi môžu poskytovať služby kryptoaktív rovnocenné s investičnými službami a činnosťami, na ktoré majú udelené povolenie bez potreby získať dodatočné povolenie na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív. Takýmto subjektom stačí, ak 40 pracovných dní pred začatím poskytovania služieb kryptoaktív oznámia (notifikujú) Národnej banke Slovenska informácie uvedené v čl. 60 ods. 7 MiCA. V takomto prípade by na ponúkание kryptoaktív a finančných nástrojov postačovalo len povolenie na poskytovanie investičných služieb a notifikácia ohľadom poskytovania služieb kryptoaktív.

Q: Môže sa CASP pripojiť na kartovú schému spoločnosti, ako je Mastercard/Visa, a poskytovať používateľom funkciu konverzie kryptomien v reálnom čase na eurá pri platbe kartou, ktorá je naviazaná na ich zostatok u daného CASP?

A: Poskytovateľ služieb kryptoaktív môže poskytovať službu výmeny kryptoaktív za finančné prostriedky aj v reálnom čase. Ak by však činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív naplnila definičné znaky poskytovania platobných služieb alebo vydávania elektronických peňazí podľa zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách, potreboval by tento poskytovateľ služieb kryptoaktív na predmetnú činnosť dodatočné povolenie ako poskytovateľ platobných služieb/vydavateľ elektronických peňazí (platobná inštitúcia alebo inštitúcia elektronických peňazí) alebo by musel túto činnosť zveriť inému poskytovateľovi platobných služieb/vydavateľovi elektronických peňazí - „tretej strane“ (pozrite napríklad článok 70 ods. 4 nariadenia MICA).

Q: V rámci manažovania likvidity, môže CASP držať EUR vklady od klientov v ekvivalentných cenných papieroch, ako sú Short-Term European Paper/short-dated US treasury ETF, ktoré vyplácajú úrok, a tento úrok si ponechať, prípadne časť z úroku vyplatiť klientovi?

A: Podľa článku 70 nariadenia MiCA poskytovatelia služieb kryptoaktív do konca pracovného dňa nasledujúceho po dni, keď boli prijaté finančné prostriedky iné ako tokeny elektronických peňazí, patriace klientom, umiestňujú tieto finančné prostriedky na účty vedené u úverovej inštitúcie alebo centrálnej banky. Tieto prostriedky musia byť držané na účte, ktorý je identifikovateľný oddelene od všetkých účtov používaných na držbu vlastných finančných prostriedkov poskytovateľa služieb kryptoaktív, a teda nemôžu byť uložené v spomínaných finančných nástrojoch.

Q: Po získaní licencie, ako často bude NBS overovať, či technické riešenie CASP spĺňa procesné požiadavky?

A: Kontrola plnenia predmetných požiadaviek bude vykonávaná najmä prostredníctvom dohľadu na mieste, ktorý nie je vykonávaný na pravidelnej báze.

Q: Môže CASP vydávať vlastný stablecoin krytý eurami alebo americkými dolármi ktorý sa voľne obchoduje?

A: V prípade, ak je účelom opisovaného stablecoinu zachovávať stabilnú hodnotu naviazaním na hodnotu jednej oficiálnej meny (napr. eura, alebo amerického dolára), jedná sa o token elektronických peňazí, ktorého emisia je vyhradená bankám a inštitúciám elektronických peňazí. Poskytovateľ služieb kryptoaktív bez povolenia na činnosť inštitúcie elektronických peňazí podľa zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách nemôže emitovať tokeny elektronických peňazí.

Q: Môže CASP vydávať vlastné tokenizované Real-world assets (RWAs), pri ktorých drží v banke alebo u brokera cenné papiere a proti nim vydáva na blockchaine reprezentáciu tohto aktíva naviazanú na token ktorý sa voľne obchoduje?

A: Nariadenie MiCA sa nevzťahuje na kryptoaktíva, ktoré sú finančnými nástrojmi. Na takéto kryptoaktíva sa vzťahuje právna úprava finančných nástrojov. Na posúdenie, či konkrétny token je možné klasifikovať ako finančný nástroj bude potrebné vziať do úvahy ustanovenia pripravovaných [Usmernení ESMA](#). V prípade, ak by bol takýto token klasifikovaný ako finančný nástroj, tak by poskytovateľ služieb kryptoaktív, ktorý by chcel poskytovať investičné služby vo vzťahu k tomu tokenu potreboval dodatočné povolenie ako obchodník s cennými papiermi. Navyše, ak by sa na emitenta vzťahovalo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1129 o prospekte bolo by potrebné, aby Národná banka Slovenska schválila prospekt k predmetnému finančnému nástroju.

Ak by emitovaný token nebol klasifikovaný ako finančný nástroj, bolo by potrebné posúdiť, či takýto token nenapĺňa definíciu tokenu naviazaného na aktíva (ART) podľa článku 3 ods. 1 bodu 6 nariadenia MiCA. V prípade, ak by ju naplnil, tak by emitent potreboval od Národnej banky Slovenska povolenie na vydávanie tokenov naviazaných na aktíva podľa článku 16 MiCA.

Q: Kryptoměny versus digitální měny, jak se počítá se zapojením digitálních měn v této problematice?

A: Nariadenie MiCA v článku 3 ods. 1 bode 5 definuje kryptoaktívum ako digitálne vyjadrenie hodnoty alebo práva, ktoré možno prevádzať a elektronicky uchovávať použitím technológie

distribuovanej databázy transakcií alebo podobnej technológie. Jedná sa tak o veľmi širokú definíciu, ktorá zahŕňa takmer všetky aktíva, ktoré sú hovorovo nazývané ako kryptomeny, alebo digitálne meny. V prípade, že aktívum (či už kryptomena, alebo digitálna mena) nenapĺňa definíciu kryptoaktíva, nevzťahujú sa naň ustanovenia nariadenia MiCA. Nenaplnenie definície kryptoaktíva však neznamená, že sa na predmetné aktívum nevzťahuje iná právna úprava finančného trhu. Ak napríklad možno predmetné aktívum klasifikovať ako finančný nástroj, vzťahuje sa naň právna úprava kapitálového trhu.

Q: Aké sú požiadavky na posúdenie odbornej spôsobilosti vedúcich pracovníkov?

A: Podľa článku 62 ods. 2 písm. g) nariadenia MiCA ako aj návrhu príslušného spoločného usmernenia ESMA a EBA musia členovia riadiaceho orgánu žiadateľa o povolenie na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív spĺňať požiadavky na dostatočne dobrú povest' a mať primerané vedomosti, zručnosti a skúsenosti na riadenie poskytovateľa služieb kryptoaktív. Pojem člen riadiaceho orgánu sa odvíja od definície pojmu riadiaci orgán, ktorú uvádza článok 3 ods. 1 bod 27 nariadenia MiCA nasledovne: *„orgán alebo orgány emitenta kryptoaktív, osoby, ktorá ponúka kryptoaktíva, alebo osoby žiadajúcej o prijatie na obchodovanie alebo poskytovateľa služieb kryptoaktív, ktoré sú vymenované v súlade s vnútroštátnym právom, sú splnomocnené stanovovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie subjektu, a ktoré v podniku vykonávajú dozor nad rozhodovaním manažmentu a monitorujú ho, a zahŕňajú osoby, ktoré skutočne riadia podnikateľskú činnosť subjektu.“* Bližšie informácie ako sa preukazuje dostatočne dobrá povest' a primerané vedomosti, zručnosti a skúsenosti členov riadiaceho orgánu žiadateľa sú uvedené na [webovej stránke Národnej banky Slovenska](#).

Nariadenie MiCA osobitne upravuje požiadavku, aby všetky fyzické osoby poskytujúce poradenstvo alebo informácie o kryptoaktívach alebo služby kryptoaktív v ich mene mali potrebné vedomosti a schopnosti na plnenie svojich povinností. Táto požiadavka je síce limitovaná na poskytovanie poradenstva v oblasti kryptoaktív, avšak zahŕňa všetkých zúčastnených pracovníkov poskytovateľa služieb kryptoaktív. Podrobnosti o kritériách ktoré sa majú používať na posúdenie týchto znalostí a zručností sa ustanovia opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska a ktoré bude vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Q: Akú kryptomenu berie NBS ako najvhodnejšiu na investovanie a ako splniť podmienky vydávania vlastnej meny resp kryptomeny naviazanej na fyzický majetok (tokenizacia) a jej následný predaj a výmena?

A: Poradenstvo vo vzťahu k vhodnosti kryptoaktív ako predmetu investícií nespadá do kompetencie a úloh Národnej banky Slovenska. Požiadavky na emisiu jednotlivých druhov kryptoaktív stanovujú hlavy II až IV nariadenia MiCA. V prípade, ak sa opisované kryptoaktívum klasifikuje ako finančný nástroj, nespadá do rozsahu pôsobnosti nariadenia MiCA. V tomto prípade sa však uplatní právna úprava kapitálového trhu.

Q: Regulácia subjektov ktoré poskytujú služby krypto-aktív.

A: Poskytovanie služieb kryptoaktív je v zmysle nariadenia MiCA vyhradené poskytovateľom služieb kryptoaktív a finančným inštitúciám taxatívne vymenovaným v článku 60 nariadenia

MiCA. Bližšie informácie o právnej úprave vzťahujúcej sa na tieto subjekty sú uvedené na [webovej stránke Národnej banky Slovenska](#).

Q: Rad by som sa spýtal, či mi treba tieto nové licencie ak obchodujem kryptomeny ako s.r.o ale len s vlastným kapitálom a žiadne služby neposkytujem.

A: Správa vlastného majetku a obchodovanie na vlastný účet nie sú službami kryptoaktív. V prípade nenaplnenia definičného znaku žiadnej zo služby kryptoaktív sa nevyžaduje získanie povolenia na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív. Rozdiel medzi obchodovaním na vlastný účet a výmenou kryptoaktív za finančné prostriedky, resp. výmenou kryptoaktív za iné kryptoaktíva (ako službou kryptoaktív) je práve prvok služby. Uvedené znamená, že ak je výmena kryptoaktív za finančné prostriedky, alebo iné kryptoaktíva, ponúkaná klientom ako služba, táto činnosť sa klasifikuje ako služba kryptoaktív. Ak je predmetom činnosti nákup, predaj, alebo výmena kryptoaktív s cieľom dosiahnutia zisku na zhodnotení týchto kryptoaktív (t. j. nie zisku z odplaty za poskytnutie služby), táto činnosť nie je službou kryptoaktív.

Q: Zaujímali by ma podmienky, ktoré musí spĺňať investičný poradca podľa MiCA. Ďakujem

A: Poskytovateľ služieb kryptoaktív poskytujúci službu kryptoaktív „poskytovanie poradenstva v oblasti kryptoaktív“ je povinný spĺňať všeobecné povinnosti poskytovateľov služieb kryptoaktív v zmysle článkov 66 až 74 nariadenia MiCA a osobitné povinnosti v zmysle článku 81 ods. 1 až 4 a 6 až 13 nariadenia MiCA. Okrem požiadaviek v zmysle nariadenia MiCA a príslušnými vykonávacími predpismi musí spĺňať aj ďalšie požiadavky, predovšetkým tie, ktoré sú kladené nariadením DORA a zákona č. č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu.

Q: Jak dlouho bude přibližně trvat licenční řízení? Kolik přibližně očekáváte, že bude subjektů, které obdrží licenci pro podnikání v kryptoprůmyslu?

A: Dĺžka licenčného konania závisí predovšetkým od pripravenosti žiadateľa a spracovania žiadosti. Lehoty v rámci licenčného konania sú uvedené v článku 63 nariadenia MiCA. Počet subjektov, ktorým bude udelené povolenie na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív závisí od počtu podaných žiadostí a počtu žiadateľov, ktorí budú schopní preukázať splnenie licenčných podmienok. Národná banka Slovenska v roku 2024 vykonala prieskum záujmu o podanie žiadosti, kde 23 subjektov avizovalo záujem o podanie žiadosti a 72 subjektov svoj záujem nevedelo potvrdiť.

Q: Jake požadavky budú na predchozí zručnosti C-level managementu (CEO, CFO, CTO)?

A: Podľa článku 62 ods. 2 písm. g) nariadenia MiCA ako aj návrhu príslušného spoločného usmernenia ESMA a EBA musia členovia riadiaceho orgánu žiadateľa o povolenie na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív spĺňať požiadavky na dostatočne dobrú povosť a mať primerané vedomosti, zručnosti a skúsenosti na riadenie poskytovateľa služieb kryptoaktív. Pojem člen riadiaceho orgánu sa odvíja od definície pojmu riadiaci orgán, ktorú uvádza článok 3 ods. 1 bod 27 nariadenia MiCA nasledovne: „*orgán alebo orgány emitenta kryptoaktív, osoby, ktorá ponúka kryptoaktíva, alebo osoby žiadajúcej o prijatie na obchodovanie alebo poskytovateľa služieb*“

kryptoaktív, ktoré sú vymenované v súlade s vnútroštátnym právom, sú splnomocnené stanovovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie subjektu, a ktoré v podniku vykonávajú dozor nad rozhodovaním manažmentu a monitorujú ho, a zahŕňajú osoby, ktoré skutočne riadia podnikateľskú činnosť subjektu.“ Bližšie informácie ako sa preukazuje dostatočne dobrá povest' a primerané vedomosti, zručnosti a skúsenosti členov riadiaceho orgánu žiadateľa sú uvedené na [webovej stránke Národnej banky Slovenska](#).

Q: Z akých konkrétne potrieb alebo dobrej praxe zo zahraničia budú vychádzať licenčné požiadavky? Hodnotí ich NBS ako dostatočné pri snahe predchádzať kriminalite súvisiacej so zneužívaním kryptomien na Slovensku?

A: Licenčné požiadavky vychádzajú predovšetkým z nariadenia MiCA a príslušných vykonávacích predpisov. Bližšie informácie o príslušnej právnej úprave sú uvedené na [webovej stránke Národnej banky Slovenska](#). Ambíciou Národnej banky Slovenska je využiť kompetencie priznané novou právnou úpravou pre čo najefektívnejšie naplnenie cieľov dohľadu nad finančným trhom. V prípade ich efektívneho naplnenia bude možné hodnotiť licenčné podmienky a zaužívanú prax ako dostatočnú.